

Handläggare
Ulrick Hultman
0480-450 028

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2020-09-18 Ärendebeteckning KS 2020/0476

Kommunfullmäktige

Plan för översyn av vattenskyddsområden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige ställer sig bakom plan för översyn av vattenskyddsområden med prioriteringslista för kommande arbeten.

Bakgrund

Under 2019 besökte Länsstyrelsen samtliga kommuner i länet för att diskutera revideringsbehovet av kommunernas vattenskyddsområden. Vid besöken önskade Länsstyrelsen en politiskt förankrad prioriteringslista över respektive kommuns kommunala vattentäkter, vars skyddsområden är i behov av revidering utifrån gränsdragningar eller skyddsföreskrifter. Behovet kan också bestå i att skapa ett nytt vattenskyddsområde. Prioriteringslistan bör innehålla datum för de olika vattentäktena samt syftet för revideringsbehovet.

Kalmar Vatten har arbetat fram en plan för översyn av vattenskyddsområden som beskriver nuvarande förhållanden, statusgenomgång och en prioriteringslista för arbete med vattenskyddsområden.

Prioriteringslistan kommer att påverkas av det övergripande arbetet som pågår för att säkra den framtida vattenförsörjningen. I detta arbete undersöks möjligheter såsom avsaltning av vatten från Kalmarsund, utökad infiltration, göra tekniskt vatten av renat avloppsvatten mm. Allt i syfte att skapa en så hållbar och flexibel vattenförsörjning för framtiden som möjligt.

Prioriteringslistan är övergripande tidsplan för respektive område/åtgärd. Respektive åtgärd med omfattning och genomförande kommer att följa gängse rutiner för vattendom med samråd och miljökonsekvensbeskrivningar.

Ulrick Hultman
VD Kalmar Kommunbolag AB

Bilagor

- Protokollsutdrag från styrelsemöte i Kalmar Vatten AB den 7 maj 2020
- Skrivelse från Kalmar Vatten AB den 12 februari 2020
- Meddelande från Länsstyrelsen Kalmar län den 10 januari 2020

Protokollsutdrag från styrelsemöte i Kalmar Vatten AB den 7 maj 2020

§ 64 Plan för översyn av vattenskyddsområden

J Ljungholm redogjorde för ärendet att en förfrågan från Länsstyrelsen i Kalmar har inkommit gällande en politiskt förankrad prioriteringslista över kommunens vattentäkter där vattenskyddsområden är i behov av revidering utifrån gränsdragningar eller skyddsföreskrifter. Behovet kan också bestå i att skapa ett nytt vattenskyddsområde.

En prioriteringslista samt tidplan för revidering är framtagen av Kalmar Vatten. Länsstyrelsen i Kalmar önskar detta inskickat till dem senast 31 maj 2020. Kalmar Vatten har begärt ytterligare förlängning för beslut i kommunfullmäktige.

Styrelsen beslutar

Att Kalmar Vatten begär att Kommunfullmäktige ska fastställa prioriteringslistan samt tidplanen för översyn av vattenskyddsområden.

Vid protokollet

Johanna Högländer

Justeras

Steve Sjögren

Ola Erlandsson

Ordförande

Justerare

Rätt utdrag intygar

Johanna Högländer

Plan för översyn av Vattenskyddsområden

Nuvarande förhållanden

Följande vattenskyddsområden finns i dagsläget för Kalmar kommuns vattentäkter.

- Hagbyån, beslutades 2002-05-06
- Råsbäck, beslutades 2018-12-04
- Hagbymassivet (Stenkällan-Bottorp), beslutades 1988-04-19
- Ölvingstorp-Vassmolösa, beslutades 1973-07-26
- Halltorp 1 (Lyckhult), beslutades 1986-10-07
- Halltorp 2 (Värnanäs), beslutades 2000-12-28
- Tvärskog, beslutades 1995-11-17
- Trekanten (Skäryd), beslutades 1983-09-13

Det finns även ett antal reservvattentäkter som saknar vattenskyddsområden.

Statusgenomgång

Förändringar sker fortlöpande i samhället. Ny kunskap tillkommer, nya kemikalier börjar användas och arbetssätt, synsätt och lagstiftning förändras. Det innebär att vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter efterhand åldras. Det kan därför vara en bedömningsfråga när man anser att skyddet inte längre är tillräckligt eller ändamålsenligt och en revidering behöver göras.

Havs- och Vattenmyndigheten håller på att uppdatera vägledning för vattenskyddsområden. Myndigheten har också aviserat att man ska upphäva de handböcker som finns om upprättande av vattenskyddsområden. Det ska t ex inte finnas några detaljerade riktlinjer för hur ett vattenskyddsområde ska avgränsas. Känslan är även att det kommer att finnas mindre riktlinjer avseende utformningen av skyddsföreskrifterna (paragraferna).

Arbetet ska istället utgå från att en platspecifik riskanalys upprättas och sedan får varje huvudman utforma förslag på föreskrifter efter det. Således lämnas mindre stöd till vattentäkternas huvudmän vilket sannolikt gör framtagandet av skyddsföreskrifter ännu mer komplicerad.

Det bedöms således bli svårare att bedöma vad som är ändamålsenliga vattenskyddsområden och föreskrifter i framtiden.

Nedan görs lite reflektioner på Kalmars vattenskyddsområden.

Hagbyån

Fastställdes innan Naturvårdsverkets allmänna råd kom ut 2003. Jämfört med råden är vårt vattenskyddsområde ”bredare” i inre zon men utsträckningen uppströms ”kortare” såväl för inre som yttre zon. Dessutom har SMHI ändrat gränserna i Hagbyåns tillrinningsområde sedan vattenskyddsområdet fastställdes. Därutöver bör intagszonen tas bort.

Även avseende skyddsföreskrifterna finns revideringsbehov. Det bedöms t ex finnas viss dubbelreglering med annan lagstiftning rörande gödselhantering och avfall. Vidare har Länsstyrelsen förbjudit trafik med amfibieflygplan på Hultebräan, men detta bör föreskrivas i skyddsbestämmelserna.

Råsbäck

Relativt nyligen fastställda och därmed aktuella. Hur de står sig i förhållande HaV:s kommande vägledning återstår att se.

Hagbymassivet (Bottorp-Stenkällan)

Arbete med revidering pågår. Det nya förslaget kommer att omfatta även Ölvingstorp-Vassmolösatäkterna (se nedan). Begäran om fastställelse planeras att lämnas in till Länsstyrelsen hösten 2020.

Ölvingstorp-Vassmolösa

Arbete med revidering pågår. Det nya förslaget kommer att omfatta även vattentäkterna i Hagbymassivet (se ovan). Begäran om fastställelse planeras att lämnas in till Länsstyrelsen hösten 2020.

Halltorp 1 (Lyckhult)

Täkten utgör en reservvattentäkt. Föreskrifterna är gamla och det finns ett revideringsbehov, t ex bedöms det finnas dubbelreglering med annan lagstiftning m m. Skyddsområdeskartan är för detaljerad. Vattentäkten är liten (2 l/s) och skyddsområdet ger trots allt ett skydd varför en revidering inte är akut.

Halltorp 2 (Värnanäs)

Täkten utgör en reservvattentäkt. Relativt aktuellt vattenskyddsområde även om mindre revideringsbehov bedöms föreligga, t ex bedöms det finnas dubbelreglering med annan lagstiftning m m. Skyddsområdeskartan är för detaljerad. Vattentäkten är liten (2 l/s) och skyddsområdet ger ett hyfsat skydd varför en revidering inte är akut.

Tvärskog

Täkten utgör en reservvattentäkt. Det finns ett revideringsbehov, t ex bedöms det finnas dubbelreglering med annan lagstiftning m m. Vattentäkten är relativt liten (ca 5 l/s) och skyddsområdet ger trots allt ett skydd varför en revidering inte är akut. Också oklart om reservvattentäkten kommer att vara kvar på lång sikt.

Påryd (inkl Ugglebo)

Får betecknas som två vattentäkter som utgör reservvattentäkter. Saknar vattenskyddsområden. Vattentäkterna är relativt små (ca 7,5 l/s). Oklart om reservvattentäkterna kommer att vara kvar på lång sikt, men i dagsläget bedöms de kunna vara intressanta att ha kvar. Om beslut tas att långsiktigt ha kvar täkterna bör de förses med vattenskyddsområden.

Trekanten (Skäryd)

Täkten utgör en reservvattentäkt. Det finns ett revideringsbehov, t ex bedöms det finnas dubbelreglering med annan lagstiftning m m. Skyddsområdeskartan är för detaljerad. Vattentäkten är relativt liten (4,5 l/s) och skyddsområdet ger trots allt ett skydd varför en revidering inte är akut. Också oklart om reservvattentäkten kommer att vara kvar på lång sikt.

Norra Hagby

Täkten utgör en reservvattentäkt. Vattentäkten har relativt liten kapacitet (3,5 l/s). Oklart om reservvattentäkten kommer att vara kvar på lång sikt. Ligger i befintligt vattenskyddsområde i Hagbymassivet. Inte aktuellt med eget vattenskyddsområde.

Lindsdal (Borshorva)

Täkten utgör en reservvattentäkt. Vattentäkten har relativt liten kapacitet (4,5 l/s). Oklart om reservvattentäkten kommer att vara kvar på lång sikt. Inte aktuellt att fastställa vattenskyddsområde innan taktens framtida status fastlagts.

Läckeby

Täkten utgör en reservvattentäkt. Vattentäkten är måttligt stor (10 l/s). Oklart om reservvattentäkten kommer att vara kvar på lång sikt. Inte aktuellt att fastställa vattenskyddsområde innan taktens framtida status fastlagts.

Rockneby

Täkten utgör en reservvattentäkt. Vattentäkten har relativt liten kapacitet (4 l/s). Oklart om reservvattentäkten kommer att vara kvar på lång sikt. Inte aktuellt att fastställa vattenskyddsområde innan täktens framtida status fastlagts.

Framtida vattentäkter

Fortsatta undersökningar sker fortlöpande i Nybroåsen inom Kalmar kommun. Målet är att bygga ut fler ordinarie vattentäktsområden. Därvid kan behovet av kompletterande vattenskyddsområden komma.

Prioriteringslista för arbete med vattenskyddsområden

Arbetet med upprättande och revidering av vattenskyddsområden är långsamma processer. Dessutom håller riktlinjerna från Havs- och vattenmyndigheten på att justeras, vilket gör förutsättningarna mer osäkra. Efter vad som kan förutspås idag ser planeringen ut enligt följande.

Råsbäck

Bedöms vara aktuell och ingen tidpunkt för revidering är planerad.

Hagbymassivet (Bottorp-Stenkällan) och Ölvingstorp-Vassmolösa

Revideringsarbete pågår. Planeras att lämnas in till Länsstyrelsen hösten 2020. Beslut kan väntas under 2021.

Hagbyån

Revideringsarbetet planeras att påbörjas under 2021. Kan bedömas komma att lämnas in till Länsstyrelsen under 2023.

Halltorp 1 och Halltorp 2

Revideringsarbetet planeras att påbörjas under 2023. Kan bedömas komma att lämnas in till Länsstyrelsen under 2024.

Övriga reservvattentäkter

De fortsatta undersökningarna i Nybroåsen och andra utredningar som Kalmar Vatten AB genomför under de närmaste åren kommer att ligga till grund för beslut hur övriga reservvattentäkter ska klassas i framtiden. Beslut om framtida nya vattenskyddsområden samt revidering eller upphävande av befintliga bedöms i bästa fall kunna tas inom en 5-årsperiod.

Tidplan

Utifrån ovanstående sammanställningar kan en grov tidplan över arbete med vattenskyddsområden skisseras. En sådan plan kan se ut enligt följande.

- Hagbymassivet (Bottorp-Stenkällan) och Ölvingstorp-Vassmolösa 2020–2021
- Hagbyån 2021–2023
- Halltorp 1 och Halltorp 2 2023-2024

Ny statusöversyn av reservvattentäkter för beslut om eventuella uppdateringar, framtagande av nya eller avveckling av befintliga vattenskyddsområden görs år 2024.

Resultat av successiva fältundersökningar och andra utredningar för att säkra den framtida kommunala vattenförsörjningen kan leda till behov av inrättande av nya vattenskyddsområden eller revidering av befintliga, som inte går att förutsäga i här redovisad planering.

Förslag till beslut

Att Kalmar Vatten begär att Kommunfullmäktige ska fastställa prioriteringsordningen samt tidplanen för översyn av vattenskyddsområden.

Bilaga

Utdrag ur Kalmar Vatten:s styrelseprotokoll 2020-05-07 §64

Vattenenheten
Sara Brattström
Tel. direkt: 010-223 8607
E-post: sara.brattstrom@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Sammanställning av revideringsbehov för vattenskyddsområden

Under 2019 har Länsstyrelsen besökt samtliga kommuner i länet för att diskutera revideringsbehovet av kommunernas vattenskyddsområden. I vissa kommuner saknas det också vattenskyddsområden för kommunala vattentäkter.

Vid besöken önskade Länsstyrelsen en politiskt förankrad prioriteringslista över respektive kommuns kommunala vattentäkter, vars skyddsområden är i behov av revidering utifrån gränsdragningar eller skyddsföreskrifter. Behovet kan också bestå i att skapa ett nytt vattenskyddsområde. Prioriteringslistan bör innehålla datum för de olika vattentäkterna samt syftet för revideringsbehovet. Länsstyrelsen önskar också en kopia på beslut som styrker prioriteringslistan.

Länsstyrelsen önskar er prioriteringslista över era kommunala vattentäkter **senast den 30 april 2020**.

Svar skickas via e-post till sara.brattstrom@lansstyrelsen.se

Sara Brattström
Vattenhandläggare

Handlingen är fastställd i Länsstyrelsens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem

Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Sändlista:

- info@kvab.kalmar.se
- info@torsas.se
- info@borgholmenergi.se
- kommun@morbylanga.se
- Charlotta.karlsson@oskarshamn.se
- kundtjänst@nybroenergi.se
- Info.energi@emmaboda.se
- Vimmerby.energi@vimmerby.se
- miljoenergi@vastervik.se
- kommunen@hultsfred.se
- kommun@hogsby.se
- osk@osk.hultsfred.se
- kommun@monsteras.se

Kopia:

- kommun@kalmar.se
- kommun@borgholm.se
- kommunen@oskarshamn.se
- kommun@nybro.se
- kommunen@emmaboda.se
- kommun@vimmerby.se
- Vasterviks.kommun@vastervik.se